

להעלות עוד למעלה משלוש מאות אלף יהודים - שזהו וויתור גדול לעומת העמדה הרשמית של "לא עליה, לא קרקעות, לא מנדט", - אין לנתק את המגע, כי גם בתוך גבולות אלו יש שאלות רבות מעונות ברור, וחשוב בשבילנו שיקבעו בכמה מוחות ערבים רעיונות על אפשרות של שיתוף והסכם, ולו גם בתוך תחומים מסוימים ובלתי מסכמים עדיין. כי פרוצס הבירור והמו"מ כשהוא לעצמו חשוב - אם גם ההסכם לא יבוא מיד. ואין לנו שום ענין לנתק את האחיזה והמגע - גם כשאנו יודעים בלבנו שאחיזה זו אינה מספיקה עדיין. ויהא זה תכסיס מוסעה להתחיל מהסוף - כשעדיין אין תקווה להסכם סופי.

20.7.30

הכסטר מוסר: הנהלת יקא קיבלה פה אחד החלטה לאשר תכנית החולה. חסרו שני חברים צרפתים - אבל אם גם הם יתנגדו יוחלט הדבר ברוב. הדבר יעלה 950 אלף לא"י (מזה 240 אלף מחיר הקונצסיה). קה"ק נתנה חלקה בקונצסיה 120 אלף, חברת הפליטים האמריקנית תחן 50 אלף, עמיקא 100.000 (מזה יקא 50.000). יקא תלווה לקה"ק 350 אלף לארבע עשרה שנה. ארבעה תנאים הותנו: 1) שיבמר החוזה עם קה"ק, 2) שיסודר הענין עם פ.ר. - לפי דעת המומחים אין היבוש וההשקאה בחולה מפריעים לחשמל, 3) תיקון הקונצסיה ע"י הממשלה, 4) השתתפות הממשלה ביבוש מחוץ לקונצסיה בסכום של 220.000 לא"י.

הכסטר ביקשני לא למסור לע"ע לאיש על כל הענין הזה - כי ההודעה צריכה לבוא ממנו.

(משה, כל זה רק בשבילך).

כל חומר המצב מתחיל להתבהר: הוגד לבפי ש"כדורים
מבקיעים ניירות" - ואין להתלות עכשיו במכתבי פריים מיניסטר,
סעיפים ואפילו הצהרת בלפור. יש לחץ צבאי גדול להביא את
המהומות בארץ לידי גמר ~ ולטנוע את השנותן. אין צבא לאנגליה.
היא מחזיקה את הודו רק בשמונה דיוויזיות - ובא"י יש לה כבר
דיוויזיה. המו"מ במצרים, למרות מה שנאמר, אינו הולך במישרים.
הבלבוליס בספרד נוגעים לגיברלטר, ובשביל א"י הוריקו את
גיברלטר ומלטה מצבא. באנגליה יש רק שתי דיוויזיות: אחת
להשלח מיד לכל מקום שיש בה צורך, ואחת שאפשר להכין במשך
שנים שלושה שבועות. הגאווה האנגלית מונעת הכרזה עכשיו על
הפסקת העליה, אולם כשיקום הסדר יש לדאוג שלא יחזרו המהומות
ולכן חושבים שיש הכרזה בהפסקה, ואחר כך בקיצוצים. לא רוצים
להציק ליהודים, אבל נמצאים במצב קשה, ויום מתקבלים
תזכירים מהשטח. שנים שלושה ידידים התנגדו בקבינט להצעות
א.ג. - אבל הלחץ מתגבר.

אמרתי מדוע לא ישחמשו בצבא יהודי?

בצבא יהודי אפשר להשחמש להגנת המושבות, אבל לא
למנוע התפרצות מעבר הירדן ומאבן סעוד. המלכים הערבים שותקים
עכשיו כי הם מקווים שאנגליה תעשה דבר מה.

בקבינט יש רק שנים שעומדים בתוקף לצדנו: וולטר
והיילשב (1), אולם הלחץ של באי כוח הודו והשרותים יותר גדול.
שאר חברי הקבינט אדישים.

- המכתב האחרון של א.ג. לחיים (מיום 17 יולי) מראה

שהוא בידי פקידיו. מכתב זה יכל היה להכתב רק בידי פקיד
המשרד אשר הכין את מכתבו של פספילד לסיימס. א.ג. נתן
חתימתו למכתב הנשען על פספילד בניגוד לבולדווין, סיימון
והיילשב... אם זהו הלך=הרוח המתגבר בממשלה - ושוהו אין
ספק - הרי נימוקים בלבד מצדנו לא יספיקו. מה בצע בהשתחפותנו
במצב זה בועדת המלך? כמובן שיתכן שנוי במצב העולמי וביחסים
הבין לאומיים ביחיים אשר יקל על המצב. יתכן שלא. אין אנו
יכולים לסמוך על נסים - ונראה לי שהעמדנו לפני קיר, והכרחי
שנוי, ואולי שנוי יסודי, בחכסיסנו. אם הועדה תצא לארץ
כשהממשלה שרויה במצב נפש זה - אין לנו כל טעם להשתתף בועדה.
החרטה אינה בדרך כלל מועילה לנו, אבל מה טעם במתן יד לועדה
שתעודתה קיצוץ המנדט אם לא ביטולו הגלוי? כוחנו להזיק אינו
גדול אולי ככוח הערבים אבל יתכן שרק השתמשות בכוח זה הוא
הדבר האחרון שנשאר לנו בחנאים אלה. אמרתי זאת לבפי בנוכחות
חיים, וגם לה נראה שאין לנו ברירה אחרת, אם לא יבוא שנוי
מטעם הממשלה.